

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.076/2012/4.szám

A Kúria a dr. Lánczi Ferenc ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Magyar Honvédség alperes ellen szolgálati jogviszonyt megszüntető határozat hatályon kívül helyezése iránt a Szolnoki Munkaügyi Bíróságon 1.M.140/2011. szám alatt indított és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2011. október 11-én kelt 4.Mf.20.945/2011/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.945/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 1997. november 1-jétől létesített szolgálati viszonyt az alperesi Rajnál, ahol utóbb mint rajparancsnok-helyettes teljesített szolgálatot.

A felperes 2009. április végén a H. B. területén található 7. számú

épület III. emeletének nem hivatalos közlemények részére fenntartott hirdetőtábláján egy cikket helyezett el, amely a Cs. L. 1916. április 10-i számából H. I.: „A cigánykérdés hazánkban” címmel jelent meg és a cigány kisebbséghez tartozó egyének szocializációs szokásaival és az általuk elkövetett bűncselekményekkel foglalkozott.

E cselekmény miatt a felperessel szemben közösség elleni izgatás büntette miatt büntetőeljárás volt folyamatban, amelyben jogerősen felmentették.

A HM Honvéd Vezérkar Főnöke 51-1/2009.Mélt. számú határozatával a felperessel szemben méltatlansági eljárást rendelt el. A vizsgálatot dr. S. S. Őrnagy és dr. K. A. alezredes folytatta le, a bizottság elnöke T. K. alezredes, tagjai Cs. I. F. Őrnagy, T. L. főtörzsszászlós voltak. A bizottság általi meghallgatáson külön-külön került sor a vizsgáló és a felperes meghallgatására. A jegyzőkönyvet Cs. I. F., a bizottság tagja vezette. A zárt ülésen két tag a méltatlansági eljárás megszüntetését, egy tag az eljárásnak a büntetőeljárás jogerős befejezéséig történő felfüggesztését javasolta.

A felperest meghallgatta T. L. vezérezredes is, aki 2009. július 23-án hozta meg a szolgálati viszonyt megszüntető határozatát a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (Hjt.) 59. § (2) bekezdés c) pontja és 60. § (3) bekezdése alapján. A munkáltató a felperes szolgálati jogviszonyát méltatlanság miatt, felmentési idő nélkül, felmentéssel 2009. augusztus 15-i hatállyal szüntette meg.

Az MK Honvédelmi Minisztere a felperes szolgálati panaszát elutasította, megállapítva, hogy a felperes súlyosan veszélyeztette a Magyar Honvédség Működéséhez szükséges közbizalom fenntartását a cikk hirdetőtáblán való elhelyezésével.

A határozatot a felperes keresettel támadta meg a munkaügyi bíróság előtt és annak hatályon kívül helyezését, szolgálati viszonya helyreállítását, elmaradt juttatásainak megfizetését kérte.

A munkaügyi bíróság 1.M.557/2009/22. számú ítéletével a katonai szolgálati viszony méltatlanság címén történő megszüntetésének eljárási szabályairól szóló 40/2007.(XI.28.) HM rendelet (R.) megsértése miatt [6. § (4) bekezdés] a felmentő határozatot hatályon kívül helyezte, a szolgálati viszonyt helyreállította és az alperest a felperesnek járó juttatások megfizetésére kötelezte.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Jász-Nagykún-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.21.498/2010/4. számú végzésével a munkaügyi bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per

újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Végzése indokolásában az R. 6. § (4) bekezdésének részbeni megsértését ugyan megállapította a másodfokú bíróság, azonban kifejtette azt, hogy csak lényeges eljárási szabálysértés alapozhatta volna meg a munkáltatói határozat hatályon kívül helyezését, érdemben a bizottság nem is döntött, jogköre csak javaslattételre terjedt ki és erre figyelemmel pusztán eljárásjogi szabálysértés miatt nem volt mód a munkáltatói intézkedés hatályon kívül helyezésére.

A megismételt eljárásban a Szolnoki Munkaügyi Bíróság 1.M.140/2011/4. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában idézte a Hjt. 59. § (2) bekezdés c) pontjában és (6) bekezdés c) pontjában írt rendelkezést és megállapította, hogy a felperes által kifüggesztett újságcikk tartalmánál fogva alkalmas a cigány kisebbség helytelen megítélésére. A kifüggesztéskor a felperes nem jelezte attól való elhatárolódását, ezzel azt a látszatot keltette, mintha maga is annak tartalmával azonosulna. Ezt a cselekményét a bíróság úgy ítélte meg, amely alkalmas a közbizalom súlyos veszélyeztetésére. Utalt arra is a munkaügyi bíróság, hogy a jelen eljárásban irreleváns, hogy tényleges sérelem bekövetkezett-e vagy sem, önmagában a cselekményt kellett megítélni. Cs. Z. százados vizsgálóbiztosi meghallgatásakor kifejezésre juttatta, hogy a felperesi magatartás nem okozott változást a századnál, ugyanakkor azt határozottan kijelentette, hogy a cikkel nem lehet azonosulni, parancsnokként nem tudta elfogadni a felperes cselekedetét, akinek a részéről a cikk kihelyezése olyan időben történt, amikor a társadalom ezen kérdés kapcsán különösen érzékeny. A felperes olyan kötelékben teljesített szolgálatot, amelynek feladata az alkotmányos rend biztosítása. A Magyar Honvédség kötelékében nem tűrhet el olyan magatartást, amely a kisebbség helytelen megítélésének lehetőségét megteremti.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság 4.Mf.20.945/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján annak helyes jogi indokaira utalva. Változatlanul nem tartotta olyan súlyosnak és így elfogadhatónak a felperesnek a bizottság eljárása során elkövetett eljárásjogi szabálysértésre való hivatkozását, amely a döntés hatályon kívül helyezését eredményezhette volna. Érdemben utalt a másodfokú bíróság a Hjt. 3. § (1) bekezdésében írtakra és arra, hogy a perbeli hirdetőtáblára kihelyezett cikk - amelynek kihelyezése tényét a felperes soha nem is vitatta - tartalmánál fogva sérti a cigány származásúak, így a felperes alakulatánál szolgálatot teljesítő cigány katonatársainak is emberi méltóságát. A cikket a felperes úgy helyezte ki, hogy mások számára az nem derülhetett ki, hogy az abban foglaltaktól az érintett alegység vagy egység elhatárolódik. Ezzel a felperes súlyosan veszélyeztette

a Magyar Honvédség működéséhez szükséges közbizalom fenntartását. Katonaként a társadalom tagjai által elítélhető módon cselekedett, amikor alapvető emberi és erkölcsi normákat sértő cikket helyezett ki. Az a tény, hogy ezt a cikket mint katona a Magyar Honvédség által biztosított hirdetőtáblára helyezte ki, alkalmas volt olyan látszat keltésére, hogy az abban foglaltakkal a Magyar Honvédség, illetve a személyi állomány is azonosul vagy legalább tolerálja az alapvető emberi és társadalmi normákat sértő nézetek terjesztését.

A megyei bíróság ítélete ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel törvénysértésre hivatkozva és annak hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és keresete szerinti döntés meghozatalát kérte [Pp. 275. § (4) bekezdés].

Felülvizsgálati kérelmében az R. szabályainak megsértését sérelmezte. Az R. 6. § (4) bekezdése kogens szabályt tartalmaz, miszerint a bizottság ülésén a tagoknak együttesen kell jelen lenniük, a bizottság ülésén a vizsgáló és a jegyzőkönyvvezető részvétele kötelező. Nyilvánvalóan ezen kogens szabály azért született meg, mert a jogszabályalkotónak az volt az akarata, hogy a bizottság ülésén a tagok együttes jelenlétén kívül, a jegyzőkönyvvezetőnek és a vizsgálónak is jelen kell lennie. Ha a jogszabályalkotónak az lett volna az akarata, hogy a bizottság egyik tagja is vezetheti a jegyzőkönyvet, akkor ezt így szabályozta volna. Ez azért lényeges jogszabálysértés a felperesi álláspont szerint, mert az eljárásban nyilatkozott a HM képviselője, mint alperesi képviselő, aki szerint ilyen gyakorlatot alakítottak ki, amely gyakorlat ha hibás, egyben jogszabálysértő is és ez esetben minden egyes eljárásban az alperes törvénysértően jár el. Felperesi álláspont szerint, ha kogens szabály van és a bizottság ülésén meghozott határozat ezt megsértette, a további eljárást is törvénysértővé tette. Mindkét jogszabálysértés a bizottság ülésének olyan lényeges eljárási szabálysértése - nevezetesen, hogy nem volt jegyzőkönyvvezető, illetve a vizsgáló nem volt végig jelen az ülésen -, amely megalapozottá tenné a hatályon kívül helyező döntést.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a másodfokú bíróság ítéletének hatályban tartását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte figyelemmel arra, hogy a méltatlansági eljárás lefolytatása során a bizottsági meghallgatáskor lényeges eljárási szabályszegést nem követtek el.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során az abban megjelölt jogszabálysértés keretei között vizsgálta a bíróság jogerős döntését.

A Kúria a rendelkezésre álló adatok alapján azt állapította meg - egyezően a másodfokú bírósággal -, hogy ugyan az R. 6. § (4) bekezdésének rendelkezései részben sérültek a méltatlansági eljárás lefolytatása során, azonban ez nem minősül olyan eljárási szabályszegésnek, amely az önálló jogkörben meghozott munkáltatói döntésre kihatóan annak hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

Az R. 6. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bizottság ülésén a tagoknak együttesen kell jelen lenniük. A bizottság ülésén a vizsgáló és a jegyzőkönyvvezető részvétele kötelező. A bizottság üléséről az eljárás alá vont személyt és képviselőjét az ülés előtt legalább három nappal értesíteni kell. A bizottság ülését az elnök vezeti. A bizottság eljárásáról és tanácskozásáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Nem vitás, hogy a bizottság üléséről a felperest jogi képviselőjével időben értesítették, azon megjelentek. A bizottság elnökből és két tagból állt [R. 3. § (5)], akik valamennyien jelen voltak a meghallgatáskor. A tagok egyike vezette a jegyzőkönyvet, külön jegyzőkönyvvezető nem vett részt a meghallgatáson. A jegyzőkönyvvezető részvétele az elhangzottak hiteles rögzítése miatt elengedhetetlen, azonban ez nem zárja ki azt, hogy a bizottság bármelyik tagja készítse el a jegyzőkönyvet. A perbeli esetben a jelenlévők előtt készült a jegyzőkönyv, fel sem merült annak kételye, hogy abban nem az ott elhangzottakat rögzítették. Ezért az önálló, külön jegyzőkönyvvezető alkalmazásának elmaradása nem minősül eljárásjogi szabályszegésnek.

A bizottsági tagok valamennyien egyidejűleg az ülésen jelen voltak. Ami a vizsgáló jelenlétét illeti, azt nem rögzíti az R., hogy a bizottsági ülésen végig, annak teljes időtartama alatt részt kell vennie. A vizsgáló a perbeli esetben jelen volt a bizottsági ülésen, mert a meghallgatására is sor került, valamint a felperest is meghallgatták. Kétségtelen, hogy a meghallgatásra nem egymás jelenlétében került sor, de ezt így az R. nem is írja elő. Ezért nem értékelhető lényeges eljárásjogi szabálysértésként az, hogy a felperes és a vizsgáló bizottsági meghallgatása nem egymás jelenlétében történt. A vizsgáló által készített jelentést a felperes megismerhette, mert azt még a bizottsági ülést megelőzően a rendelkezésére bocsátották. Az abban foglaltakhoz képest újabb tényeket, bizonyítékokat a vizsgálatot végző dr. S. S. őrnagy a bizottsági meghallgatáson sem közölt. A felperes ugyanakkor a terhére rótt cselekményt ténybelileg mindig elismerte, az eljárás során eljárási szabálysértésre sem hivatkozott.

A Kúria utal arra, hogy a bizottságnak nincs és nem is volt a perbeli időben sem döntési jogköre. Az R. 7. § (3) bekezdése azt is kimondja, hogy az eljárás megszüntetése, illetve a felmentés tekintetében a parancsnok nincs kötve a bizottság döntéséhez. A felperest szolgálati viszonyából való felmentő határozatot a bizottsági eljárás anyaga, véleménye megismerését követően szolgálati felettese, T. L. vezérezredes hozta, aki a döntéshozatal előtt is meghallgatta a felperest.

Ekként azt megállapítani, hogy az R. megsértése bármi módon közvetlenül kihatott a tényállás pontos felderítésére és az érdemi határozat meghozatalára, nem lehetett.

Mindezen indokokra figyelemmel a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes pervesztessége következtében köteles az alperesnek perköltséget fizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért a felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli [6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a, 73/2009.(XII.22.) IRM rendelet].

Budapest, 2013. január 28.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő